

METHOTREXATE LIỀU THẤP TRỊ BỆNH VẨY NẾN MÀNG

Vẩy nến mảng là bệnh trạng tự miễn dịch ảnh hưởng đến da. Dù không thể chữa khỏi, nhưng nhiều người có bệnh này thấy có thể kiểm soát tốt các triệu chứng bệnh bằng cách điều trị phù hợp. Methotrexate là thuốc dùng ở liều lượng thấp để trị vẩy nến mảng.

Dùng bản kế hoạch hành động này để thảo luận về methotrexate với bác sĩ da liễu. Bản này có thể giúp quý vị hiểu những lợi ích và rủi ro, cũng như nhu cầu cần theo dõi và kiểm tra.

Methotrexate có tác dụng kiểm soát bệnh

Methotrexate không chỉ hoạt động trên bề mặt da như các điều trị tại chỗ (ví dụ: kem, thuốc mỡ và kem dưỡng da) mà còn có tác dụng làm cản trở hệ miễn dịch hoạt động quá mức, khiến gây ra bệnh vẩy nến. Đây là cách làm tế bào da chậm phát triển và giảm viêm.

Methotrexate được dùng tuần một lần.

Thuốc có thể được dùng dưới dạng viên nén hay tiêm dưới da hoặc vào cơ (trong cơ).

So với viên nén, tiêm methotrexate

- ✓ hiệu quả hơn, và
- ✓ có thể gây phản ứng phụ ít hơn.

Methotrexate

- ✓ giúp kiểm soát bệnh vẩy nến mảng
- ✓ ngăn ngừa bệnh trở nặng hay tái phát
- ✓ giảm nhu cầu về glucocorticoids (còn có tên corticosteroids hay steroids)
- ✓ giảm nguy cơ biến chứng do viêm không kiểm soát được

Tập trung vào thông tin chính xác

Những lầm tưởng về methotrexate có thể là rào cản cho việc điều trị. Hiểu đúng thông tin giúp mọi người kiên trì điều trị và cải thiện kết quả.

Thông tin đúng	Thông tin đúng	Thông tin đúng	Thông tin đúng
Methotrexate ở liều thấp dùng an toàn và hiệu quả trị vẩy nến mảng, và không được xem là hóa trị ở liều thấp như vậy.	Methotrexate cần thời gian mới có hiệu quả – quý vị có thể không thấy da cải thiện trong 6–12 tuần.	Methotrexate có thể an toàn khi tự tiêm, hoặc nhờ bạn hay người thân gia đình tiêm.	Những ai dùng methotrexate trị bệnh vẩy nến mảng có thể an toàn tiếp xúc với phụ nữ mang thai.
Lầm tưởng	Lầm tưởng	Lầm tưởng	Lầm tưởng
Methotrexate liều thấp là hóa trị liệu.	Quý vị sẽ thấy ngay được lợi ích của methotrexate.	Tự tiêm methotrexate là không an toàn.	Những ai dùng methotrexate không thể ở gần phụ nữ mang thai.

Chăm sóc tiếp diễn

Xét nghiệm máu

Các xét nghiệm máu đều đặn dùng để kiểm tra hiệu quả điều trị và theo dõi các phản ứng phụ, đo chức năng thận và gan, và thực hiện công thức máu đầy đủ. Theo thời gian, những xét nghiệm này cần ít thường xuyên hơn.

Đánh giá lâm sàng

Tiếp tục đánh giá đều đặn bệnh vẩy nến mảng với bác sĩ kê toa. Độ thường xuyên này tùy vào mức độ hoạt động của bệnh.

Chủng ngừa

Luôn cập nhật vắc-xin phòng bệnh cúm và phế cầu.

Kiểm tra da

Methotrexate có thể làm tăng nhẹ nguy cơ mắc một số dạng ung thư da. Khuyến nghị nên kiểm tra da hàng năm.

Sức khỏe sinh sản

Quý vị nên lấy lời khuyên của bác sĩ chuyên khoa nếu dự định có con. Phụ nữ nên áp dụng biện pháp tránh thai khi đang dùng methotrexate, ngừng methotrexate 3 tháng trước khi có kế hoạch mang thai và tránh cho con bú khi đang dùng methotrexate.

THE AUSTRALASIAN COLLEGE
OF DERMATOLOGISTS

Psoriasis Australia
Support Education Awareness
www.psoriasisaustralia.org.au

Tên:

Ngày:

KẾ HOẠCH HÀNH ĐỘNG

DÙNG METHOTREXATE LIỀU (LƯỢNG) THẤP

Hãy chia sẻ kế hoạch hành động này với đội ngũ chăm sóc sức khỏe quý vị, giúp đạt được mục tiêu điều trị của mình.

Khi tôi dùng thuốc

	Khi nào	Ngày trong tuần	Liều mg
Methotrexate	Tuần một lần		
Folic acid <i>Dùng a-xít folic có thể giúp giảm các phản ứng phụ do methotrexate</i>	Vào các ngày khác trong tuần không dùng methotrexate		

Lần tái khám kế tiếp: _____

Những thuốc khác tôi dùng để điều trị vẩy nến mảng

Phản ứng phụ do methotrexate

Như tất cả loại thuốc, methotrexate có thể gây phản ứng phụ.

Các phản ứng phụ phổ biến nhất gồm

- ▶ buồn nôn, nôn mửa, tiêu chảy
- ▶ lở loét miệng
- ▶ mệt mỏi, đau đầu và cảm thấy lơ mơ
- ▶ tăng độ da nhạy cảm với ánh nắng.

Hãy nói chuyện với bác sĩ nếu có quan ngại. Có thể giảm bớt các phản ứng phụ bằng cách dùng methotrexate với thức ăn hoặc vào buổi tối.

Khi cần liên lạc bác sĩ

Khẩn cấp

Nếu bị bất kỳ nhiễm trùng mới nào; các dấu hiệu nhiễm trùng bao gồm sốt, da hoặc vết thương đỏ, đau.
Nếu thấy khó thở và/hoặc ho khan.

Càng sớm càng tốt

Nếu bị bùng phát bệnh vẩy nến mảng

Đều đặn

Để xếp lịch hẹn các xét nghiệm thường xuyên nhằm theo dõi bệnh và thuốc uống.

Để kiểm tra tôi có cập nhật tiêm vắc-xin và được tư vấn về vắc-xin du lịch.

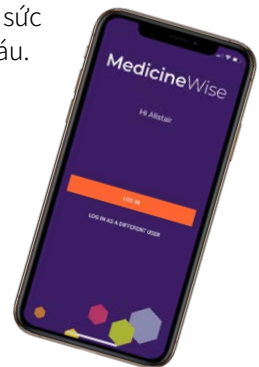
Nếu tôi đang dùng hay dự định dùng thuốc gì khác, gồm cả thuốc mua tự do, thảo dược và thuốc chữa bệnh tự nhiên.

Thông tin thêm

NPS MedicineWise (nps.org.au/dermatology-consumers)

Tải ứng dụng **MedicineWise app** để theo dõi các loại thuốc quý vị dùng và truy cập thông tin sức khỏe, chẳng hạn bản kết quả xét nghiệm máu.

NPS Medicines Line: **1300 633 424**

+ TARGETED THERAPIES ALLIANCE

Giúp người tiêu dùng và chuyên gia y tế đưa ra các quyết định trị liệu an toàn và sáng suốt về loại thuốc chống thấp khớp tác dụng chậm sinh học (bDMARD) và các thuốc đặc trị khác. Được Bộ Y tế Chính phủ Úc tài trợ thông qua Cấp quỹ Chương trình Giá trị khi Kê toa bDMARDs (Value in Prescribing bDMARDs Program Grant).

THE AUSTRALASIAN COLLEGE
OF DERMATOLOGISTS

Psoriasis Australia
Support Education Awareness
www.psoriasisaustralia.org.au

NPS
MEDICINEWISE